

Soru Sorma! Hiçbir Şeye Karışma! İşine Bak: İleri Demokrasi

Siyasal iktidarın başı Sayın Başbakan artık hemen her konuşmasında ileri demokrasinin tanımını belirginleştiriyor... Hangi kurum ve kuruluş, hangi sivil toplum örgütü, basın ve medya ne yapmalı ve nasıl yapmalıdır, bunları söylüyor, galiba "ileri demokrasi" budur...

Alev COŞKUN

Son günlerde yükselen terör, Suriye olayları, Balyoz davası kararları nedeniyle önemli bir konuya gerekli değer verilmedi. Oysa Başbakan'ın sürekli üzerinde durduğu "ileri demokrasinin" niteliklerini açık-seçik ortaya koyan somut olaylarla karşı karşıyayız. Ama önce demokrasi konusunu ele alalım.

Eğitim ve kişi başına düşen gelir düzeyinin düşük, gelir dağılımının adaletsiz olduğu toplumlarda tam ve kusursuz demokrasiyi kurmak ve yaşatmak çok güç olmaktadır.

Çünkü, demokrasi, kavramların eğilip bükülmesine ve oy toplamak için kitlelerin "istismarına" çok elverişli bir rejimdir.

20. yüzyılın ilk yarısına kadar demokrasilerde çoğunluk ilkesine ağırlık verilirdi. Çoğunluk ilkesi, yani oy sayısının çokluğu her şeyi belirliyordu. Ama günümüzde evrensel çağdaş demokrasi **çoğunluk** yerine **çoğulculuk** ilkesini ön plana çıkarmıştır.

Çoğulcu demokrasi

Çoğulculuk ilkesi, düşünce, din, vicdan, basın, konuşma, toplanma ve örgütlenme hak ve özgürlüklerini kapsar. Dil, din, renk, ırk ve mezhep ayrılıklarına karşındır. Bunların yanında, siyasete katılma, adil temsil, siyasal iktidarın sınırlandırılması, güçlerin ayrımı, yargının bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü ilkeleri çağdaş demokrasinin vazgeçilmez nitelikleridir.

Bu ilkelerden herhangi birisinin olmadığı, eksik olduğu ya da aksadığı yönetim biçimi çağdaş, katılımcı ve evrensel demokrasi olarak kabul edilmemektedir.

Kuşkusuz yönetme hakkı, adil seçimler sonucu oluşan çoğunluk tarafından kullanılır. Ancak, demokrasilerde çoğunluk kadar azınlığa ve her türlü düşünceye değer verilip saygı gösterilir.

Demokrasilerde, her ne sebeple olursa olsun, kimse düşüncelerini açıklamaya zorlanamayacağı gibi, hiç kimse de düşüncelerini açıkladığı için kınanamaz ve suçla-

namaz.

Örgütlenme hakkı ise çoğulcu demokrasinin, yönetime ve siyasete katılma hakkının gereğidir.

Barolar, meslek odaları, sendikalar, basın kuruluşları, TÜSİAD, MÜSİAD gibi meslek kuruluşları çağdaş demokrasinin vazgeçilmez sivil toplum kurumlarıdır.

Gerçek demokrasilerde, siyasal iktidar bu tür toplum kuruluşlarının görüşlerine değer verir, onları ciddiyetle dinler ve hatta onların düşünce üretmelerini özendirir.

Hele hele onları azarlamak, onları toplum önünde "itibarsızlaştırmak", "sen ne bilirsin, ne anlarsın", "toplumsal konularla uğraşma, kendi işine bak" biçiminde onlara karşı tavır almak çağdaş demokrasi ile hiç bağdaşmaz.

Çağdaş Batı demokrasilerinde saygı ile uyulan bu ilkeleri uzun uzun niye yazdık?

Sanayici ve işadamlarının kuruluşu TÜSİAD'ın başkanı Sayın **Ümit Boyner** ile siyasi iktidar arasındaki sürtüşmeye dikkati çekmek için.

TÜSİAD Başkanı, eylül ayı ortasında yaptığı bir konuşmada aşağıdaki soruyu sordu:

"Vatandaş, Uludere'de ne olduğunu anlamak, Afyon'daki patlamanın arka planını, sebeplerini öğrenmek, bunların sorumlularını bilmek ister."

Bu aslında çok basit bir soru, çok doğal bir istek...

Gerçek demokrasilerde, değil ağırlığı olan bir sivil toplum kuruluşunun, sokaktaki vatandaşın da bunları sormak en doğal hakkıdır.

Ama ne oldu?

Önce Başbakan Yardımcısı Sayın **Arıncı** TÜSİAD Başkanı'na, "... **Meşru hükümeti devirebilmek için beşli çetenin içerisinde yer alanlar, bugün halk adına konuşmaya nasıl cesaret ediyorlar**" diyerek "sopa" gösterdi.

Hemen arkasından Başbakan'dan da aşağıdaki açıklama geldi:

"Öğrenmek hakkınızdır falan. Kimin hakkı nedir, nereye kadardır? Onun öl-

çüsünü Ümit Boyner belirlemeyecek. O işine baksın!" (Hürriyet 17 Eylül 2012)

Siyasal iktidarın bu yanıtı çağdaş demokrasinin ilkelerine uymuyor. Başbakan Yardımcısı, TÜSİAD Başkanı'na 1997 28 Şubat'ındaki yani 15 yıl önceki bir olayı öne çıkararak ve kavramları karıştırarak yanıt veriyor.

Boyner'in henüz TÜSİAD'a üye bile olmadığı bir dönemle ilgili olarak ona saldırıp susturmak hiç de doğru bir yöntem olmadı. Kaldı ki, TÜSİAD, bu satırların yazarının da içinde olduğu hükümeti düşürmek için 1979 yılında yani 33 yıl önce de ilanlar vermişti, şimdi bu ilanlar nedeniyle bugünkü TÜSİAD yönetimini nasıl suçlayabiliriz?..

Aynı konuda Sayın Başbakan'ın yanıtı ise daha sertti, "**Sen bu işleri bırak... Sen işine bak!**" diyordu.

Bu tavır, vatandaşın temel haklarına ve demokrasi ilkelerine karşı gelmektir.

Sindirme-susturma

Soru sormaya yönelik bir sivil kuruluşun, hatta sokaktan geçen bir vatandaşın bu taleplerinin susturulması, onların sindirilmesi demokrasi ilkeleriyle bağdaşmaz...

Demokrasilerde siyasal iktidar böyle yanıt vermez. Sen bu soruyu soruyorsun ama, 15 yıl önce de böyle yapmıştın denilerek konu geçiştirilemez. Hele hele gerçek demokrasilerde, "**Sen bu işlerle uğraşma, işine bak**" denilemez... Gerçek demokrasilerde siyasal iktidarın kurumları, kuruluşları ve kişileri, soru sordukları için, azarlama hakları yoktur...

İleri demokrasi adı verilen kavram, çağdaş siyaset bilimi kitaplarında yoktur.

Acaba, Batı siyaset bilimi kitaplarında yer almayan "**ileri demokrasinin**" tanı ve nitelikleri bu mudur?

Hiç soru sorma!

Hiçbir şeye karışma!

Sen işine bak!

Başta gazetemiz olmak üzere kimi gazete ve TVlerin AKP kongresine alınmaması, AKP'nin ileri demokrasisinin açık bir kanıtıdır.

Sayın Başbakan artık hemen her konuşmasında, hangi kurum ve kuruluş, hangi sivil toplum örgütü, basın ve medya ne yapmalı ve nasıl yapmalıdır, bunları söylüyor, galiba "**ileri demokrasi**" budur...

Evet, evet herkes ileri demokrasiyi anlamaya başlıyor...